

ด่วนมาก

ที่ กต ๐๗๐๓/๕๕๓

ดำเนินการตามคำสั่ง
3486
3.0 เม.ย. 2552 10.08

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย-บังกลาเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๓/๕๕๕๒ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย-บังกลาเทศ กล่าวคือ บันทึกความเข้าใจลับ (Confidential Memorandum of Understanding – CMOU) ระหว่างไทย-บังกลาเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือประเด็นอื่นที่เห็นสมควร รวมทั้งประเด็นว่าหนังสือดังกล่าวอาจเป็นหนังสือ สัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนดังนี้

๑. โดยที่บันทึกความเข้าใจลับ ซึ่งลงนามกันเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ มีผลเป็นการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาการบิน จึงมีประเด็นพิจารณาว่าเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

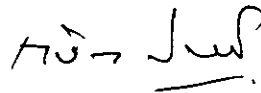
๒. ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมา CMOU ประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภา เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ไม่ได้บัญญัติถึงหนังสือสัญญาประเภทที่กล่าว ข้างต้นไว้ และถึงแม้ว่าในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีผลใช้บังคับแล้ว แต่ขณะนี้ หลักเกณฑ์พิจารณายังไม่ชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการ จัดทำหนังสือสัญญา ตามที่รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติ ที่ผ่านมา กล่าวคือ กระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็น ต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ในกรณีที่มีปัญหา ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญ

/๓. ในส่วน...

๓. ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของการค้าบริการสาขาการบินต่อเศรษฐกิจของประเทศและของโลกในปัจจุบัน ประกอบกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑^๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการลงนามเอกสารสำคัญในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง CMOU จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนการดำเนินการให้มีผลผูกพัน โดยการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต (Exchange of Diplomatic Notes) ตามข้อ ๑๒ ของความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยกับบังกลาเทศ ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๘ ดังนั้น ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาด้วยเช่นกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๐๖๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗

^๑ หนังสือสัญญาใดที่คณะรัฐมนตรีจะไปดำเนินการทำกับประเทศอื่นหรือกับองค์การระหว่างประเทศมีลักษณะของหนังสือสัญญาที่อาจมีผลเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรืออาจมีผลเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศก็ต้องนำหนังสือสัญญานั้นขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง และวรรคสาม

ส่วนหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น มีความชัดเจนของถ้อยคำอยู่แล้ว แต่สำหรับหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง และหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ นั้น เป็นเรื่องที่ทำหนังสือสัญญาจะต้องใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนที่จะดำเนินการทำหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยต้องพิจารณาว่าหากกระทำไปแล้วจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือมีผลผูกพันตามประเภทของหนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐ วรรคสองบัญญัติไว้หรือไม่ แล้วตัดสินใจว่าจะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่